
Landsmøtet Sakspapir

Møtedato 24.03.2017-26.03.2017
Ansvarlig Sentralstyret
Saksnummer LM7 00.03-17
Gjelder Godkjenning av forretningsorden

---

1 **Vedlegg i saken:**

2 1. Forslag til forretningsorden

3 **GODKJENNING AV FORRETNINGSORDEN**

4 **FORMÅL**

5 Vedta en forretningsorden for Norsk studentorganisasjons (NSO) landsmøte 2017.

6 **SAKSPRESENTASJON**

7 Forretningsordenen regulerer gjennomføringen av landsmøtet. Denne kommer i tillegg til
8 vedtektenes bestemmelser.

9
10 Møteledelsen planlegger og leder møtet i henhold til forretningsordenen.

11
12 Alle som deltar på landsmøtet har ansvar for å sette seg godt inn i forretningsordenen. Et
13 demokratisk, ryddig og effektivt landsmøte forutsetter en felles forståelse av hvordan landsmøtet
14 skal gjennomføres.

---

15 **INNSTILLING**

16 Forretningsordenen for NSOs landsmøte 2017 vedtas.
17

---

1 VEDLEGG 1: FORSLAG TIL FORRETNINGSORDEN

2 1 Landsmøtet

3 Landsmøtet er Norsk studentorganisasjons (NSO) øverste organ. Møtet reguleres av NSOs
4 vedtekter, kapittel 4, samt denne forretningsordenen.

5 1.1 Landsmøtets delegater

6 Landsmøtets delegater velges av medlemmene etter §§ 4.2-4.4 i vedtektene.

7 1.2 Landsmøtets observatører

8 Landsmøtets observatører er regulert etter §§ 4.5.1-4.5.3 i vedtektene.

9 Følgende har møteplikt med tale- og forslagsrett:

- 10 • Sentralstyremedlemmer
- 11 • Arbeidsutvalget
- 12 • Kontrollkomiteen
- 13 • Valgkomiteen
- 14 • Komiteer som innstiller direkte til landsmøtet
- 15 • Politiske komiteer

16 Følgende har observatørstatus med tale- og forslagsrett:

- 17 • Sekretariatet i Norsk studentorganisasjon
- 18 • Vara fra medlemmer i henhold til § 4.3
- 19 • Kandidater til arbeidsutvalget
- 20 • Én representant fra hver av de faglige komiteene
- 21 • Én representant fra International Students' Union of Norway (ISU)
- 22 • Én representant fra studentene i styret i Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT)
- 23 • Én representant for Studentenes og Akademikernes internasjonale hjelpefond (SAIH)
- 24 • Én representant fra studentene i styret i Samordna opptak (Ceres)
- 25 • Én representant fra studentene i styret i Lånekassen
- 26 • Én representant fra European Students' Union (ESU)
- 27 • Én representant fra ANSA
- 28 • Én representant fra Velferdstingene i Norge (ViN)

29 1.3 Rettigheter og plikter i møtet

30 Godkjente delegater har talerett, forslagsrett og stemmerett. Delegater godkjennes av landsmøtet
31 etter innstilling fra sentralstyret. For å få godkjent sine delegater må medlemmet ha levert inn
32 bekreftelse på valg av delegater og varadelegater som angitt i kunngjøringen av landsmøtet.

33 Observatører i henhold til forretningsordenens punkt 1.2 har tale- og forslagsrett. Andre
34 organisasjoner og personer som inviteres til landsmøtet får gjestestatus uten automatisk tale- og
35 forslagsrett.

36 Delegater, sentralstyremedlemmer, arbeidsutvalget, kontrollkomiteen, valgkomiteen, komiteer som
37 innstiller direkte til landsmøtet, samt politiske komiteer, har møteplikt i landsmøtet.

38 *1.4 Beslutningsdyktighet*

39 Landsmøtet er beslutningsdyktig når minst 60 prosent av de valgte delegatene er til stede, jf.
40 vedtektenes § 14.3.

41 *1.5 Permisjoner*

42 Dersom delegater eller observatører med møteplikt ønsker å forlate møtet underveis i
43 forhandlingene må det søkes om permisjon. Søknader føres på eget skjema og leveres på anvist
44 plass. Alle søknader om permisjon skal inneholde begrunnelse for vurdering av fullmaktskomiteen.
45 Fullmaktskomiteen behandler permisjonssøknader fortløpende. Søknader innvilges ved gyldig
46 fravær. Delegater/observatører med møteplikt kan forlate salen dersom deres søknad innvilges.
47 Med gyldig fravær menes: obligatorisk undervisning, representasjon på vegne av NSO, sykdom,
48 omsorg for barn eller andre tungtveiende årsaker.

49 Komiteens avgjørelse kan ankes i møtet. Ved overdragelse av stemmerett til vara, skal det angis
50 hvem stemmeretten overdras til. Delegater som forlater møtet skal overlevere stemmeskiltet sitt til
51 fullmaktskomiteen. Dette gjelder også delegater som har vara. Delegater kan ikke overføre sin
52 stemmerett til vara uten godkjenning fra fullmaktskomiteen. Fullmaktskomiteen har ansvar for å
53 oppdatere møteledelse og protokollførere om hvem som er til stede med stemmerett i salen, samt
54 informere møteledelsen dersom salen ikke er vedtaksdyktig.

55 *1.6 Ikke godkjent fravær*

56 Dersom en delegat eller observatør med møteplikt forlater møtet uten godkjent permisjonssøknad
57 kan dette føre til tap av delegat- eller observatørstatus i møtet. Det blir gjennomført opptelling
58 minimum to ganger hver dag. Delegater som ikke har godkjent permisjon og er fraværende på to –
59 2 – opptellinger mister delegatstatusen. Delegatstatus kan overdras til vara. Observatører med
60 møteplikt som ikke har godkjent permisjon og er fraværende ved to – 2 – opptellinger mister
61 observatørstatusen. Fullmaktskomiteen fører liste over tilstedeværende ved opptelling og
62 informerer salen dersom noen mister delegatstatus.

63 Det er mulig å anke tap av delegat- eller observatørstatus i møtet. Dersom en delegasjon mister en
64 delegat, blir det aktuelle medlemmet fakturert for delegatens reise og opphold i forbindelse med
65 møtet. Ved tap av observatørstatus blir den aktuelle personen fakturert for reise og opphold i
66 forbindelse med møtet.

67 **2 Midlertidige landsmøteverv**

68 *2.1 Fullmaktskomité*

69 Kontrollkomiteen fungerer som fullmaktskomité på landsmøtet. Dersom det er behov for flere
70 medlemmer av fullmaktskomiteen skal disse velges under konstitueringen etter innstilling fra
71 sentralstyret.

72 *2.2 Redaksjonskomité*

73 Landsmøtet kan velge redaksjonskomiteer for å behandle innkomne forslag. Hver komité skal
74 bestå av fem – 5 – personer. Redaksjonskomiteene velges under konstituering, etter innstilling fra
75 sentralstyret. Det velges ingen leder for komiteene. Redaksjonskomiteene bestemmer selv hvem
76 av komiteemedlemmene som skal presentere komiteens innstilling i landsmøtet.

77 Den enkelte komité bør være sammensatt ut fra geografiske kriterier. Det skal tilstrebes at
78 komiteene har kjønnsbalanse. Kun delegater kan velges til en redaksjonskomité.

79 *2.3 Mandat for redaksjonskomité*

80 Redaksjonskomiteenes mandat er å redigere og samordne innkomne forslag til et helhetlig forslag
81 til vedtak. Dette gjøres ved å innstille på de enkelte forslagene og sette opp forslag til en
82 voteringsorden. Komiteens innstilling skal ta hensyn til debatten i møtet. Redaksjonskomiteen har
83 anledning til å utarbeide redaksjonelle eller omforente forslag. Det er ikke anledning for komiteen å
84 utarbeide forslag som har nytt meningsinnhold enn det som er fremmet i møtet. Det er mulig å
85 levere delt innstilling ved uenighet i komiteen; det skal da fremgå i dokumentet hvem som står bak
86 de ulike innstillingene.

87 *2.4 Møteledelse*

88 Møteledelsen består av inntil seks – 6 – personer, med bistand fra sekretariatet i NSO.
89 Møteledelsen velges under konstituering etter innstilling fra sentralstyret. Sekretariatet fører
90 protokoll.

91 *2.5 Tellekorps*

92 Kontrollkomiteen fungerer som kontrollorgan under valg. Tellekorpset skal bestå av minimum 10
93 personer som velges under konstituering etter innstilling fra sentralstyret.

94 **3 Saksbehandling under landsmøtet**

95 Landsmøtets saksbehandling er normalt åpen for offentligheten.

96 *3.1 Lukking av møte*

97 Landsmøtet kan, med kvalifisert flertall, vedta å lukke møtet etter bestemmelsene i vedtektenes §
98 16.6. Ved forslag om lukking av møtet skal debatt om dette foretas med kun personer med
99 rettigheter etter § 4.5.1, § 4.5.2 til stede.

100 *3.2 Innvilgning av talerett til gjester*

101 Landsmøtet kan innvilge gjester talerett i enkeltsaker med kvalifisert flertall.

102 *3.3 Talestol*

103 Ordet tas fra anvist plass.

104 *3.4 Taletid*

105 Taletiden på innlegg skal ikke være lenger enn to – 2 – minutter. Det gis adgang til to – 2 –
106 replikker til hvert innlegg med anledning til svarreplik. Replikker skal ikke vare lenger enn ett – 1 –
107 minutt. Møteledelsen og andre med forslagsrett kan foreslå endringer i taletid og replikkveksling i
108 enkeltsaker eller for hele møtet. Møteledelsen kan foreslå å kutte replikker dersom inntegnet liste
109 overskrider avsatt tid til debatten.

110 Elektronisk registrert informasjon om innlegg per institusjon og kjønn skal anonymiseres og gjøres
111 tilgjengelig.

112 *3.5 Inntegning til debatt*

113 Inntegning til debatt gjøres til møteledelsen med delegatskilt, eller elektronisk. Delegatskiltet har én
114 side for innlegg og én side for replikk, markert med ulik farge.

115 Møteledelsen kan foreslå skriftlig inntegning. Inntegning skjer da på angitt skjema som gjøres
116 tilgjengelig på angitt sted i forkant av debatten. Møteledelsen skal gjøre møtet oppmerksom på
117 hvilke frister som gjelder for inntegningen, og det blir fremdeles anledning for inntegning i løpet av
118 debatten.

119 Møteledelsen har anledning til å redigere talerlisten slik at forslagsstillere får presentert sine
120 forslag tidlig i debatten.

121 3.6 *Til orden*

122 Den som tegner seg til forretningsorden, tidsplanen eller voteringsorden skal få ordet umiddelbart
123 etter at pågående replikkveksling er avsluttet. Taletiden er da ett – 1 – minutt. Replikker gis ikke til
124 slike innlegg. Møteledelsen avgjør om det åpnes for debatt i slike tilfeller. Møtet kan overprøve
125 møteledelsens avgjørelse. Eventuell votering i slike saker gjøres før debatten i den aktuelle saken
126 fortsetter.

127 3.7 *Sette strek*

128 Møteledelsen og andre med forslagsrett kan foreslå at strek settes. Det innebærer at inntegning til
129 innlegg og levering av nye forslag avsluttes. Dette vedtas med alminnelig flertall. Når det er vedtatt
130 at strek skal settes, gis det anledning til å tegne seg i løpet av neste talers innlegg før talerlisten så
131 leses opp og strek er satt. Møteledelsen kan foreslå å kutte replikker dersom inntegnet liste
132 overskrider avsatt tid til debatten.

133 3.8 *Sette kontantstrek*

134 Møteledelsen og andre med forslagsrett har anledning til å foreslå at debatten avsluttes
135 umiddelbart. Dette avgjøres med kvalifisert flertall.

136 3.9 *Innlevering og presentasjon av forslag*

137 Forslag skal leveres elektronisk på angitt måte. Ved behov kan forslag leveres skriftlig på angitt
138 sted og angitt forslagsark. Alle forslag skal presenteres for landsmøtet fra talestolen. Forslag som
139 er levert inn i forkant av møtet ansees som fremmet og presentert. Dersom forslag er
140 forhåndslevert av personer uten forslagsrett i møtet, blir forslaget forkastet uten videre behandling.
141 Alle forhåndsleverte forslag skal gjøres tilgjengelig før møtestart.

142 3.10 *Frister for innlevering og presentasjon av forslag*

143 Alle forslag skal leveres før strek er satt i debatten. Frist for å levere forslag til resolusjoner til
144 behandling utløper før møtestart. For valg gjelder egne frister.

145 Forslag til prinsippprogrammet må leveres senest fem virkedager før landsmøtet konstitueres, som
146 angitt i vedtektenes § 3.1.2.

147 3.11 *Behandling av resolusjoner*

148 Landsmøtet tar først stilling til hvilke resolusjoner som skal behandles, etter innstilling fra
149 sentralstyret. Disse blir deretter behandlet på ordinær måte i landsmøtet.

150 3.12 *Protokolltilførsler*

151 Protokolltilførsler kan leveres av alle med forslagsrett. Protokolltilførsler skal være knyttet til en sak
152 eller saksbehandling, og meldes innen strek er satt i den aktuelle saken. Protokolltilførselen
153 leveres skriftlig til møteledelsen på angitte ark, og referere til den aktuelle saken. Når debatten i
154 saken er avsluttet skal protokolltilførselen presenteres fra talerstolen.

155 Protokolltilførsler blir gjort tilgjengelig for tilslutning ut neste pause i møtet. En tilslutter seg en
156 protokolltilførsel ved å påføre fullt navn og delegatnummer.

157 3.13 *Stenging av landsmøtesalen*

158 Under voteringer og valg kan dørene til salen stenges. Mens dørene er stengt skal ingen forlate
159 eller ankomme salen. Dette skal sikre at kontrollkomiteen/tellekorpset til enhver tid vet hvor mange

160 stemmeberettigede som er til stede. Personer som ikke har stemmerett skal enten forlate salen før
161 voteringen/valget eller oppholde seg på angitt sted i salen.

162 **4 Voteringer**

163 4.1 *Definisjoner, i henhold til vedtektenes § 14.1*

164 a) *Alminnelig flertall* er oppnådd dersom det blant de avgitte stemmene er flere for enn mot
165 forslaget og det ikke er flere blanke stemmer enn avgitte stemmer.

166 b) *Absolutt flertall* er oppnådd når mer enn 50 % av de tilstedeværende stemmeberettigede på
167 møtet stemmer for forslaget.

168 c) *Kvalifisert flertall* er oppnådd når minst 2/3 av de tilstedeværende stemmeberettigede på
169 møtet stemmer for forslaget.

170 d) *3/4 kvalifisert flertall* er oppnådd når minst 3/4 av de tilstedeværende stemmeberettigede på
171 møtet stemmer for forslaget.

172 4.2 *Avgjøring av votering*

173 Voteringer avgjøres, i henhold til vedtektenes § 14.2, ved alminnelig flertall, dersom ikke annet er
174 bestemt. Votering skjer ordinært ved håndsopprekning av stemmeskilt, eller elektronisk.

175 4.3 *Prøvevotering*

176 Delegater, møteledelsen og medlemmer av møtets redaksjonskomiteer kan forslå prøvevotering.
177 Dersom dette foreslås skal prøvevoteringen gjennomføres umiddelbart etter at pågående innlegg
178 og replikkveksling er ferdig.

179 4.4 *Votering over flere forslag under ett*

180 Dersom antallet forslag som skal voteres over overskrider hva som er mulig innenfor vedtatt
181 behandlingstid i tidsplanen, kan møteledelsen foreslå å votere over flere forslag under ett
182 (blokkvotering). Blokkvotering kan også foreslås for forslag som anses som redaksjonelle.
183 Delegater kan kreve separat votering på enkeltforslag. Møteledelsen åpner for dette før hver
184 voteringssekvens. Forslag om blokkvotering avgjøres med alminnelig flertall.

185 **5 Valg**

186 Alle personvalg med mer enn én kandidat skal foregå elektronisk. Dersom dette ikke er mulig
187 gjennomføres valget skriftlig. Ved personvalg benyttes preferansevalg i henhold til vedtektenes §
188 13.3 og retningslinjene for preferansevalg.

189 Ved likt antall kandidater som plasser kan akklamasjon benyttes, med mindre en kandidat eller
190 delegat krever ordinært valg.

191 5.1 *Fremme kandidatur*

192 Kandidater må fremmes på eget skjema på student.no, innen gitte tidsfrister.

193 5.2 *Trekke kandidatur*

194 Dersom en kandidat som ikke er innstilt av valgkomiteen ønsker å trekke sitt kandidatur, må
195 kandidaten formidle dette skriftlig til valg@student.no innen gitt frist.

196 5.3 *Presentasjon av kandidater og valgkomiteens innstilling*

197 Alle kandidatpresentasjoner skal gjøres tilgjengelig for landsmøtet. Valgkomiteen presenterer sine
198 innstillinger til valgene som fastsatt i tidsplanen.

199 *5.4 Valgtale*
200 Kandidater til arbeidsutvalget, kontrollkomiteen, valgkomiteen og ledere av politiske komiteer gis
201 anledning til korte valgtaler. Taletiden fastsettes av møteledelsen, men skal maksimalt være tre – 3
202 – minutter for AU-kandidater og ett – 1 – minutt for øvrige kandidater. Det gis ikke anledning til å
203 holde støttetal eller ytterligere presentasjoner av kandidatene.

204 Dersom en kandidat, som har anledning til å holde valgtale, ikke selv er til stede, kan en annen
205 person holde valgtalen på vegne av kandidaten.

206 Kandidater til øvrige verv blir presentert gjennom sitt kandidatskjema som skal gjøres tilgjengelig
207 for landsmøtet.

208 *5.5 Offentliggjøring av valgresultat*
209 Kontrollkomiteen oppgir valgtall og hvilken valgrunde kandidatene velges i ved offentliggjøring av
210 valgresultatene. Stemmetallene offentliggjøres ikke, men den enkelte kandidat kan etterspørre sitt
211 eget stemmetall.

212 **6 Sluttbestemmelser**

213 *6.1 Spørsmål som ikke er regulert*
214 Dersom et spørsmål ikke er regulert i denne forretningsordenen, eller gjennom vedtektene, skal
215 landsmøtet avgjøre hvilken praksis som skal gjelde.

216 *6.2 Fravik fra forretningsorden*
217 Landsmøtet kan, med kvalifisert flertall, endre eller fravike forretningsordenen i løpet av møtet,
218 dersom dette ikke er regulert av vedtektene.